

Урок 9

**Правопис апострофа у словах
іншомовного походження.**

**Правопис знака м'якшення в словах
іншомовного походження.**

**Подвоєння букв у загальних і власних
назвах іншомовного походження**

Перевірте виконання вправи 51 на сторінці 23.

1. Велосипед, роумінг, паркінг, принтер, інтонація, диплом, митрополит, гладіолус, аргентинський, цистерна.
2. Дідро, Сідней, Вашингтон, Мексика, Чилі, Сан-Франциско, Лейпциг, Ватикан.

Апостроф у словах іншомовного походження

Апостроф
пишеться

Апостроф **НЕ**
пишеться

перед **я, ю, є, ї** після
м, в, п, ч, к, б, ф, г, р, ч, ж, ш, х
(**МаВПоЧКа БуФ ГРає В ЧуЖі ШаХи**):

перед **йо**:

*п'єдестал, інтерв'ю,
Рив'єра, Донаг'ю,
Монтеск'є, П'ємонт.*

*кур'юз,
сер'юзний.*

Апостроф у словах іншомовного походження

Апостроф пишеться	Апостроф НЕ пишеться
Після кінцевого приголосного префікса:	Коли я, ю позначають пом'якшення попереднього приголосного:
<i>ін'єкція, ад'ютант, кон'юнктура, кон'юнктивіт, пан'європейський, транс'європейський.</i>	<i>бюджет, бязь, бюро, манікюр.</i>

Зауважте!

Апостроф пишеться
після початкового **д, о** в прізвищах:

*Жанна **д**'Арк, **О**'Генрі тощо.*

Завдання «Апостроф у словах іншомовного походження»

Розподіліть правильно слова:
з апострофом залиште Гомеру,
без апострофа – Мардж.

<https://learningapps.org/6433561>

М'який знак у словах іншомовного походження

М'який знак пишеться	Приклади
Після д, т, з, с, ц, л, н перед я, ю, є, ї, йо:	<i>ательє, мільярд, консерж.</i>
Відповідно до вимови після л перед літерами на позначення приголосних:	<i>альтруїст, фільм (АЛЕ зал).</i>
Відповідно до вимови в кінці слів:	<i>магістраль, каніфоль (АЛЕ бал, шприц).</i>

М'який знак у словах іншомовного походження

М'який знак НЕ пишеться	Приклади
Перед я, ю, якщо вони позначають сполучення літер на позначення м'якого або пом'якшеного приголосного з а,у:	<i>нюанс, тюль.</i>

Запам'ятайте правопис слів:

*фоє, конвеєр, плеєр,
флаєр, феєрверк, секвоя,
саквояж, плеяда.*

Запишіть номери слів, які пишуться з апострофом.

- ✓ **А:** 1) суб..єктивний; 2) миш..як; 3) б..юро;
4) н..юанс; 5) арф..яр.
- ✓ **Б:** 1) кур..йоз; 2) педик..юр; 3) кон..юнкція;
4) кан..йон; 5) вол..єр.
- ✓ **В:** 1) кеш..ю; 2) монпанс..є; 3) бультер..єр;
4) кон..юктивіт; 5) фе..єрверк.

Правильні відповіді

- ✓ **А:** 1) суб..єктивний; 2) миш..як; 3) б..юро;
4) н..юанс; 5) арф..яр.
- ✓ **Б:** 1) кур..йоз; 2) педик..юр; 3) кон..юнкція;
4) кан..йон; 5) вол..єр.
- ✓ **В:** 1) кеш..ю; 2) монпанс..є; 3) бультер..єр;
4) кон..юктивіт; 5) фе..єрверк.

✓ А: 1,2,5.

✓ Б: 3.

✓ В: 1,3,4

Спишіть. Поставте на місці крапок, де потрібно, апостроф чи м'який знак.

Ком...юніке, кур...йоз, міл...йон, б...юро, дос...є,
кан...йон, бар...єр, деб...ют, сер...йозний, ал...янс,
прем...єр, миш...як, б...юлетень, конференс...є,
грав...юра, інтерв...ю, комп...ютер, суб...єкт,
кар...єра, дистриб...ютор, н...юфаундленд,
компан...йон, ател...є, інтер...єр, ін...єкція, кур...єр,
м...юзикл, пан...європейський, кап...юшон,
ад...ютантс...кий.

Поясніть значення виділених слів.

Правильні відповіді

Комюніке, курйоз, мільйон, бюро, досьє, каньйон,
бар'єр, дебют, серйозний, альянс, прем'єр, миш'як,
бюлетень, конференсьє, гравюра, інтерв'ю, комп'ютер,
суб'єкт, кар'єра, дистриб'ютор, ньюфаундленд,
компаньйон, ательє, інтер'єр, ін'єкція, кур'єр, мюзикл,
пан'європейський, капюшон, ад'ютантський.

Поясніть значення виділених слів.

Лексична хвилинка

- **Комюніке** – урядове повідомлення, здебільшого про наслідки або хід дипломатичних переговорів.
- **Курйоз** – дивний, недоладний або нісенітний випадок, подія.
- **Альянс** – спілка, об'єднання на основі договірних зобов'язань.
- **Ньюфаундленд** – порода великих довгошерстих собак, а також собака цієї породи.
- **Мюзикл** – музично-сценічний твір, переважно комедійного характеру, який використовує різноманітні жанри й виразні засоби сучасної естрадної та побутової музики, хореографії, оперети, опери.

Подвоєння букв у загальних і власних назвах іншомовного походження

Запам'ятайте!

У загальних назвах	У власних назвах та похідних від них
НЕ відбувається	зберігається
<i>тераса, траса, піца, лібрето, ралі, спагеті, бравісимо, група, інтермецо, колектив, комісія, лібрето, ват (АЛЕ: Ватт)</i>	<i>Андорра, Бессемер, Голландія, Маккартні, Марокко, Міссурі, Ніцца, андоррець, голландський</i>

Запам'ятайте винятки!

- Бонна — вихователька малих дітей.
- Брутто — вага товару.
- Булла — грамота.
- Ванна — посудина, кімната.
- Вілла — розкішна дача.
- Дурра — тропічна хлібна й кормова рослина.
- Мадонна — Богородиця в католиків.
- Мірра — ароматична смола.

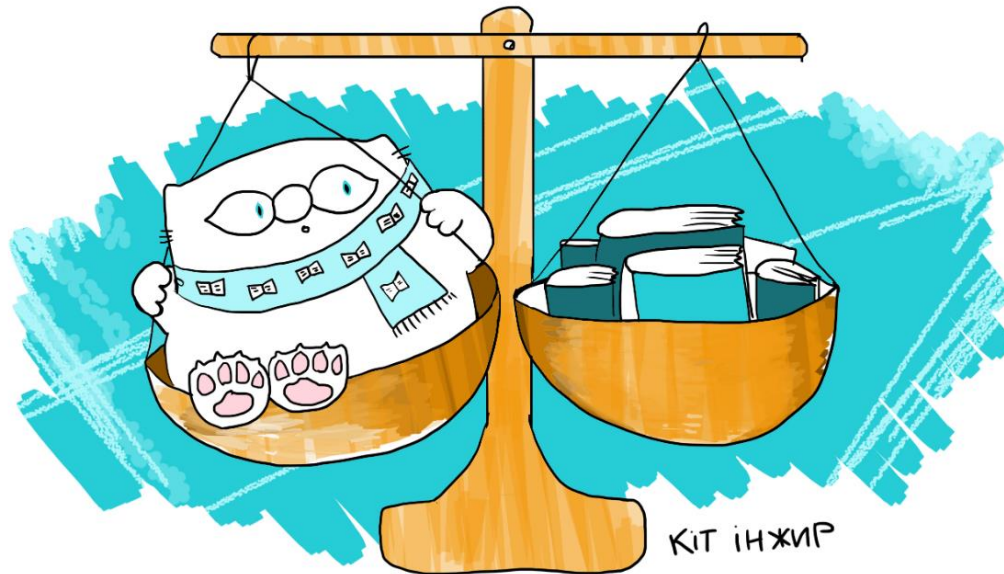
Запам'ятайте винятки!

- Мотто — афоризм.
- Мулла — служитель релігійного культу в мусульман.
- Нетто — вага товару без тари й упакування.
- Панна — дівчина.
- Пенні — монета.
- Примадонна — співачка.
- Тонна — міра ваги.

Запам'ятайте правопис таких слів:

Дікенс, Дікінсон, Джексон, Текерей, Бекі,
Букінгем, Бісмарк, Брюкнер, Брокес, Ламарк,
Штокманн, Стокгольм, Рудбек, Шерлок.

ЩОРОКУ ТРЕБА ЧИТАТИ СТІЛЬКИ КНИЖОК,
СКІЛЬКИ ВАЖИШ САМ

Запам'ятайте!

У разі збігу в загальних назвах однакових приголосних префікса й кореня подвоєння зберігаємо, зокрема в тих випадках, коли в українській мові вживається непрефіксальне слово з тим самим коренем:

іммігра́ція (пор. мі́грація),

інновáція (пор. новáція),

і́рраціо́нальний (пор. раціо́нальний),

і́рреáльний (пор. реáльний),

контрреволю́ція (пор. револю́ція),

контрреформа́ція (пор. реформа́ція),

сюрреалі́зм (пор. реалі́зм).

Запишіть слова, уставивши, де потрібно,
пропущену літеру.

Ім..унітет, ас..истент, піц..а, Апен..іни, Рус..о,
новел..а, ем..ігрант, фін..ський, мадон..а,
марок..анський, ір..аціональний, бравіс..имо,
ім..іграція, імпрес..іонізм, дон..а, беладон..а, віл..а,
груп..а, антен..а, пен..і, пан..о, Тал..ін.., барок..о,
Він..іпег, оперет..а, інтермец..о, ас..иміляція,
гол..андець, Ус..урі, хоб..і.

З'ясуйте значення незрозумілих слів. Із двома з них
складіть речення.

Правильні відповіді

Імунітет, асистент, піца, Апенніни, Руссо, новела, емігрант, фінський, мадонна, марокканський, ірраціональний, бравісимо, імміграція, імпресіонізм, донна, беладонна, вілла, група, антена, пенні, панно, Таллінн, бароко, Вінніпег, оперета, інтермецо, асиміляція, голландець, Уссурі, хобі.

Самостійна робота

Запишіть слова у дві колонки:

1) з м'яким знаком; 2) з апострофом.

Бар..єрний, порт..єра, бул..йон, миш..як, любов..ю,
ад..ютант, брин..чати, медал..йон, роз..їзд,
комп..ютер, ател..є, об..єднати, інтер..єр, торф..яний,
В..єтнам, кар..єра, Н..ю-Йорк, різ..бяр, павіл..йон.

Правильні відповіді

М'який знак

Порт'єра,
бульйон, бриньчати,
медальйон, ательє,
Нью-Йорк, різьбяр,
павільйон.

Апостроф

Бар'єрний,
миш'як, любов'ю,
ад'ютант, роз'їзд,
комп'ютер, об'єднати,
інтер'єр, торф'яний,
В'єтнам, кар'єра.

Завдання «Третє зайве»

*Запишіть слова. Знайдіть зайве слово в кожному рядку.
Поясніть свій вибір.*

А барок..о, мот..о, бон..а

Б біс..ектриса, мадон..а, шос..е

В об..єктив, ін..єкція, б...юро

Г гол..андець, кан..ський, сток..гольмський

Правильні відповіді

*Запишіть слова. Знайдіть зайве слово в кожному рядку.
Поясніть свій вибір.*

А **бароко**, мотто, бонна

Б бісектриса, **мадонна**, шосе

В об'єктив, ін'єкція, **бюро**

Г голландець, каннський, **СТОКГОЛЬМСЬКИЙ**

Завдання «Подвоєння приголосних у словах іншомовного походження»

Розподіліть слова у дві колонки:
у яких є подвоєння приголосних
та у яких приголосні не подвоюються.

<https://cutt.ly/1XrC4Ru>

An interactive interface for the task. It features a light green background on the left and a light orange background on the right. A hand cursor is pointing to a search bar containing the text "мадон..а" with a question mark above it. Below the search bar, there are two numbered instructions: "1) у яких є подвоєння приголосних" on the green side and "2) у яких приголосні не подвоюються" on the orange side. A blue circular icon with a white checkmark is located in the bottom right corner of the interface.

?

мадон..а

1) у яких є подвоєння
приголосних

2) у яких приголосні не
подвоюються